

دولتمردان شهیدی که مظهر علم و عمل بودند

هشتم شهریور سال 1360 بود که محمدعلی رجایی، رئیس جمهوری وقت ایران و محمدجواد باهنر، نخست وزیر و همچنین تنی چند از دولتمردان و مسئولان وقت نظام در جلسه شورای عالی امنیت ملی گردهم آمده بودند...

هشتم شهریور سال 1360 بود که محمدعلی رجایی، رئیس جمهوری وقت ایران و محمدجواد باهنر، نخست وزیر و همچنین تنی چند از دولتمردان و مسئولان وقت نظام در جلسه شورای عالی امنیت ملی گردهم آمده بودند، اما دفتر نخست وزیری توسط منافقان کوردل و نفوذی سازمان مجاهدین خلق، منفجر شده و تنی چند از دولتمردان و مسئولان نظام از جمله رجایی و باهنر به مقام رفیع شهادت نائل آمده و برخی نیز مجروح شدند، از این رو هشتم شهریور به نام «شهادت دولت» در تاریخ ماندگار شد.

به گزارش ایسنا، منطقه آذربایجان شرقی، چند هفته پس از انفجار دفتر نخست وزیری در شامگاه ۲۲ شهریور ۱۳۶۰ آیت الله املشی، دادستان کل کشور در تلویزیون حاضر شد و مسعود کشمیری را به عنوان عامل انفجار نخست وزیری معرفی کرد. آیت الله ربانی املشی گفت: «عامل انفجار نخست وزیری همان شخصی بود که نام او در بین شهدا برده شد و روز اول در کنار شهیدان عزیز، رئیس جمهوری و نخست وزیر محبوب ما به عنوان شهید سوم قلمداد و جنازه ای به نام او به وسیله مردم تشییع شد. مسعود کشمیری که در نخست وزیری جا باز کرده بود، تقریباً از همه چیز اطلاع داشت و دبیر شورای امنیت بود».

مروری بر زندگانی شهیدان رجایی و باهنر

شهید رجایی و شهید باهنر هر دو در سال 1312 (یکی در کرمان و دیگری در قزوین) متولد شده و بعد از گذران دوره های مختلف تحصیلی، هر دو از دهه چهل وارد مبارزات سیاسی شدند.

شهید رجایی با ورود به گروه های مسلح دهه 40، در متن مبارزات جدی علیه رژیم شاه قرار گرفته و سال ها در زندان رژیم منقط پهلوی زیر شدیدترین شکنجه ها قرار داشت. او در سال 1357 در نتیجه مبارزات مردم از زندان آزاد شد. در سال 1358 نیز به عنوان نماینده مردم تهران به مجلس راه یافته و در سال 1359 به عنوان اولین نخست وزیر جمهوری اسلامی انتخاب شد.

او پس از عزل بنی صدر، با انتخاب مردم به مقام ریاست جمهوری رسید. در مجموع 28 روز به عنوان رئیس جمهوری ایران خدمت کرد و در هشتم شهریور همان سال توسط منافقین به شهادت رسید.

شهید باهنر نیز در سال 1335 وارد دانشگاه شده و در سال 1337 دکترای الهیات خود را اخذ کرد. او از سال 1341 در متن مبارزات اسلامی قرار گرفته و بارها در زندان های رژیم پهلوی زیر شکنجه قرار گرفت؛ روشنگری های او در مساجد تهران به ویژه مسجد جلیلی، مسجد هدایت و مسجد جامع تهران زبانزد خاص و عام بود. وی در سال 1350 از سوی رژیم، ممنوع المنبر شد و تا پیروزی انقلاب نقش مهمی در سازماندهی نیروهای مسلمان ایفا کرد.

او از جانب شورای روحانیت مؤتلفه مسوول آموزش معارف اسلامی بود. پس از پیروزی انقلاب نیز مسئولیت های مختلفی بر عهده گرفته و در سال 1360 نیز ابتدا به دبیر کلی حزب جمهوری اسلامی و سپس به عنوان نخست وزیری منصوب شده و در نهایت در انفجار دفتر نخست وزیری در همین سال به مقام رفیع شهادت نائل آمد.

منویات حضرت امام خمینی(ره) در مورد شهیدان رجایی و باهنر

امام خمینی(ره) در رابطه با شخصیت شهید رجایی در اولین سالگرد شهادت شهیدان رجایی و باهنر در تاریخ 7 شهریور 61 (صحیفه نور جلد 16 صفحه 445) فرموده بودند: «... ارزش آقای رجایی، ارزش آقای باهنر، ارزش آقای بهشتی و ارزش این ائمه جمعه مظلوم ما به این نبود که يك مثلاً دستگاهی دارد ارزش شان به این بود که "خودی" بودند، با مردم بودند، برای مردم خدمت می کردند مردم احساس کرده بودند که این ها برای آن ها دارند خدمت می کنند و لهذا آن همه تبلیغاتی که با دست های فاسد بر ضد مرحوم بهشتی بالخصوص- آن قدر کارها کردند و نسبت به مرحوم رجایی هم، آن

آدم فاسد آن قدر پافشاری کرد و اذیت کرد، مردم اعتنایی هیچ به او نکردند و همان طور با آن ها رفتار کردند مردم همان طور آن تلافی هایی که در آن وقت سر آن مظلوم درآمد، مردم درست کردند، بعد از فوت ایشان آن طور کردند و همه شما باید وضع تان يك همچو وضعی باشد. من امیدوارم که همه این وضع را توجه به آن بکنید و حفظش بکنید بخواهید اسلام حفظ بشود. این وضع را باید حفظ بکنید. بخواهید که ایران حفظ بشود. همین را باید حفظ کنید...».

ایشان در پیامی به مناسبت سالگرد انفجار دفتر نخست وزیری در تاریخ 8 شهریور 1365 (صحیفه امام جلد 20 صفحه 124 و 125) نیز تاکید کرده اند: «...آقای رجایی يك نفر آدمی بود که دستفروشی (می کرد) در بازار از قراری که گفتند. من در مطالعاتی که در ایشان کردم به نظرم آمد که از حال دستفروشی اش تا حال ریاست جمهوری، در روح او تاثیری حاصل نشد. چه بسا اشخاصی هستند که اگر کدخدای ده بشوند، تغییر می کنند به واسطه وضعی که در نفس شان هست، تحت تاثیر آن مقامی که پیدا می کنند واقع می شوند، و اشخاصی هستند که مقام تحت تاثیر آن هاست از باب قوت نفسی که دارند. و آقای رجایی، آقای باهنر در عین حالی که خوب، یکی شان رییس جمهور بود، یکی شان نخست وزیر بود، این طور نبود که ریاست در آن ها تاثیر کرده باشد، آن ها در ریاست تاثیر کرده بودند؛ آن ها ریاست را آورده بودند زیر چنگ خودشان، ریاست آن ها را نبرده بود تحت لوای خودش، و این يك درسی است که انسان باید از این ها یاد بگیرد...».

منویات مقام معظم رهبری در مورد شهیدان رجایی و باهنر

مقام معظم رهبری نیز در بیانات خود در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت به مناسبت هفته دولت در سوم شهریور سال 1395، در مورد شهیدان رجایی و باهنر، بیان کردند: «...این دو نفر واقعاً الگو بودند؛ از جهات مختلف، از جهت اخلاص، از جهت پُرکاری، البته فرصتی نشد برایشان که چند سالی ادامه بدهند، لکن سالی که نکوست از بهارش پیدا است، نوع کاری که اینها می کردند -مخصوصاً مرحوم رجائی که خب مدّت بیشتری هم بودند- نشان میداد که [کار] همین جور پیش خواهد رفت؛ اخلاص و علاقه و مردمی بودن و تلاش فراوانو [مانند اینها]، لعنت خدا بر دستهای منافق و جنایتکاری که این دو عزیز را به خاک و خون کشید؛...».

ایشان در بیانات خود در دیدار رئیس جمهوری و اعضای هیأت دولت به مناسبت هفته دولت در دوم شهریور سال 87 نیز بیان کردند: «...و یاد شهیدانی را که بحمدالله هفته ی دولت مزین به نام آنهاست، گرامی میداریم. این ذکر شهید رجایی و شهید باهنر - که این دو برادر عزیز، حقیقتاً مظهر علم و عمل بودند - در هفته ی دولت، یک امر مغتنمی است؛ یک چیز نمادین و بارزشی است. معنایش این است که ما - که مسئولین بخشهای مختلف کشور هستیم - در رفتار عمومی خودمان، نگاهمان به همان ارزشهایی باشد که برجستگی شخصیت این دو عزیز، به خاطر آن ارزشهاست».

وصیت نامه شهید رجایی

بیست روز قبل از شهادت، قبل از ترك خانه برای شرکت در جلسه ای مهم، همسر رجایی به او گفت: «پیشنهاد می کنم وصیت نامه ی جدیدی بنویسید. وصیت نامه قبلی را سال ها پیش نوشته اید». رجایی به یادآورد که در سال 1352 قبل از این که به زندان برود، وصیت نامه ای نوشته بود و آن روز، هشت سال از نوشتن آن وصیت نامه می گذشت. کمی فکر کرد. سپس کاغذی خواست تا وصیت نامه ای جدید بنویسد. متن آخرین وصیت نامه ی شهید رجایی بدین شرح است؛

«بسم الله الرحمن الرحيم

این بنده كوچك خداوند بزرگ با اعتراف به يك دنيا اشتباه، بی توجهی به ظرافت مسئولیت از خداوند رحيم طلب عفو و از همه برادران و خواهران متعهد تقاضای آمرزش خواهی می کنم. وصیت حقیقی من مجموعه زندگی من است. به همه چیزهایی که گفته ام و توصیه هایی که داشته ام در رابطه با اسلام و امام با انقلاب تأکید می نمایم. به کسی تکلیف نمی کنم ولیگمان می کنم اگر تمام جریان زندگی مرا به صورت کتاب در آورند برای دانش آموزان مفید باشد. هر چه از مال دنیا دارم متعلق به همسر و فرزندانم می باشد. کیفیت عملکرد را طبق قانون شرع به عهده خودشان می گذارم. برادرم محمدحسین رجایی وصی و همسر من ناظر و قیم باشند. خدای را به وحدانیت، اسلام را به دیانت، محمد(ص) را به نبوت و علی و یازده فرزندان معصومین علیهم السلام را به امامت و پس از مرگ را به قیامت و خدای را برای حسابرسی به عدالت قبول دارم و از دریای کرمش امید عفو دارم. این مختصر را برای رفع تکلیف و تعیین خط مشی برای بازماندگان و بر حسب وظیفه شرعی نوشتم وگرنه وصیت نامه این بنده حقیر با این همه تحولات در زندگی در این مختصر نمی گنجد و مکه، حج بیت الله بر من واجب شده بود امکان رفتن پیدا نشد. اینك که به لقاءالله شتافتم این واجب را یکی از بندگان

صالح خداوند به عهده بگیرد. ثلث اموال به تشخیص بازماندگان به «خیرالعمل» صرف شود و اگر به نتیجه قطعی نرسیدند به بنیاد شهید بدهید».

پیام نماینده ولی فقیه در استان و استاندار آذربایجان شرقی به مناسبت هفته دولت

نماینده ولی فقیه در استان و استاندار آذربایجان شرقی پیامی مشترک به مناسبت هفته دولت صادر کردند که متن این پیام بدین شرح است؛ «هفته اول شهریورماه به نام و یاد شهیدان والامقام "رجایی" و "باهنر" مزین و به نام "هفته دولت" نام گذاری شده است. این دو یار دیرینه امام، معلمان اخلاق، انسانیت و معرفت و نماد ماندگار خدمت گزاری صادقانه در تاریخ انقلاب شکوهمند اسلامی هستند که تبیین ابعاد زندگی شخصی و سیره مدیریتی آنان می تواند الگوی همه خدمت گزاران نظام جمهوری اسلامی ایران باشد.

بی تردید در سالی که از سوی رهبر فرزانه انقلاب اسلامی سال "رونق تولید" نام گذاری شده است، تمام مسئولان و مدیران استان باید با تاسی از ویژگی های والای اخلاقی و رفتاری شهدای دولت، در راستای سربلندی و عزت ایران اسلامی گام بردارند و با حمایت از تولیدکنندگان و فعالان عرصه کار و سرمایه که سربازان خط مقدم جنگ اقتصادی به شمار می روند، برای تحقق اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید داخلی و ایجاد اشتغال تلاش کنند.

زیرا اکنون، نظام جمهوری اسلامی ایران آماج شدیدترین و بی رحمانه ترین تحریم های استکبار جهانی و در رأس آن آمریکای جهان خوار قرار دارد و تنها راه بی اثر کردن این دسیسه ها، توسل به سیاست ها و اصول اقتصاد مقاومتی و رجوع به نخبگان دانشگاهی و مراکز فناوری و دانش بنیان برای رسیدن به اقتصادی درون زا و برون گراست، اقتصادی که در آن هم چرخ های اقتصاد و تولید بچرخد و هم رفاه و راحتی مردم فراهم شود.

اینجانبان ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای والامقام دولت به ویژه شهیدان رجایی و باهنر، هفته دولت و روز کارمند را به همه دولت مردان و کارمندان خدوم و متعهد در استان آذربایجان شرقی تبریک عرض می کنیم و موفقیت همگان را در راستای تحقق آرمان های بلند حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری تا رسیدن به جایگاه رفیع توسعه، پیشرفت و رفاه ملت بزرگ ایران از درگاه خداوند متعال خواستاریم».

گردآوری از مهری هاشم زاده